

nem teljesítette a vizsgák közötti időben az ellenőrző munkákat.

Az egyéni tanulókkal szemben tanusított közömbös viselkedésről Kacsovszkij tiszt a következőket jelenti: „Velem, mint egyéni tanulóval és munkámmal a szó szoros értelmében senki sem törődik és azt személyes magánügyemnek tartják. Hogyan tanulok, hogyan teszem le vizsgáimat, hogyan használom fel a rendelkezésemre álló időt, hogyan egyeztetem a tanulást a munkával, ez senkít sem érdekel és senki sem beszélt velem erről az egész év folyamán.”

Az ilyen viselkedés az annyira nagy és fontos ügygel szemben semmiképpen sem tűrhető. Az idősebb vezetők kötelessége az alárendelt tiszték önképzésének kérdésével tevőlegesen foglalkozni.

De mindenekelőtt természetesen az egyéni tanulónak kell megfelelő buzgalommal hozzálátnia az önképzéshez. A vizsgák azt mutatták, hogy egyes tiszték az irodalmat elégtelenül tanulmányozták, mert önálló munkájukat rosszul szervezték meg abban a reményben, hogy a mulasztásokat a vizsgán fogják pótolni.

Minden egyéni tanuló tanulja meg, hogy mély és tartós tudást csak szívós és megfeszített önálló munkával szerezhet meg. A vizsgára való önálló előkészítő munkára havonta legalább 80 órát kell fordítani.

Mind az akadémiák, mind a katonai kerületek politikai osztályai kötelesek minden szükséges intézkedést megtenni, hogy a tanulás minősége még jobban emelkedjék. G. P.

HOGYAN KELL AZ ELŐADÁST JEGYEZNI

(M. Cserepahovnak a Krasznaja Zvezda 1950 március 22-i számában megjelent cikke nyomán)

Az előadások a hadsereg tagjainak politikai képzésében fontos szerepet töltenek be, de céljukat csak akkor érhetik el, ha a hallgatók magukévá teszik azok tartalmát. Az elsajátításnak első feltétele, hogy a hallgatók összpontosított figyelemmel vegyenek részt az előadáson.

Az előadás felépített egységet képez, mely tervszerűen van felépítve és a fő gondolat kovácsolja egységes egésszé. Ez a tény kizárja a félfüllel, szórakozottan való figyelés lehetőségét.

A legjobb figyelés sem elégséges, hogy az előadás tartalmát, az indokokat, tényeket, következtetéseket emlékezetünkben maradandóan megőrizzük. A hallottak idővel elhalványulnak, feledésbe mennek. Ennek kiküszöbölésére a leghatásosabb mód a hallottak feljegyzése. Ezért el kell sajátítani azt a módszert, azt a technikát, amely a legalkalmasabb a jegyzetkészítésre.

A kevésbé jártas egyének abba a hibába esnek, hogy az előadást szó szerint akarják jegyezni. Az ilyen eljárásnál a lényeg elsikkad. A szó szerinti jegyzés hátránya még az, hogy a hallgatást gépiessé teszi. Öncélúvá teszi munkánkat és kizárja a gondolkodás lehetőségét, passzív szereplővé változtat.

A helyes jegyzetkészítés legfontosabb

szabálya az, hogy az előadás gondolatmenetét, a téma és az alapgondolat kibontakozását figyeljük és jegyezzük. Fontos, hogy az előadó által kihangsúlyozott tételeket és a bizonyításra felhozott indokokat rögzítsük. Van azonban az előadásnak olyan része, amelyet szó szerint kell feljegyezni a hallgatónak, (előadás címe, vázlata, terve, alapvető tételek, következtetések).

Minden egyebet sűrítve kell jegyezni.

Cserepachov ezután egy példát ismertet, amelyben az előadó az oroszországi munkásmozgalom kifejlődésének története keretében a ljenai eseményeket jellemezte részletesen. Az egyik hallgató: N. tiszt a jegyzetkészítés feladatát a következőképpen oldotta meg: Az előadás bevezető részét, amely ljenai sortűz által előidézett helyzetnek az 1912-es munkásmozgalom fejlődésére gyakorolt jelentőségével foglalkozott, majdnem szó szerint jegyezte. A ljenai aranybánya munkásainak életkörülményeiről a következő rövid feljegyzést készítette:

„Bodajbinszkij aranybánya a szibériai tajgában, a Vitim folyó — Ljena mellékfolyója — medencéjében van. A bányamunkások félig rombadólt laktaniányokban éltek. Nedves cipőjük a lábukhoz fagyott, kucsmában aludtak. Rothadt ételeket ettek. Kényszermunkát végeztek, a fizetés — nyo-

morult, az adminisztráció önkénye határoltan.”

A feljegyzés 7—8-szorosan rövidebb, mint az előadás szövegének megfelelő része, mégis kielégítő teljességgel adja vissza a lényegét, a fő pontokat.

A feljegyzés jellege és rövidegsége nagymértékben a hallgatók előképzettségétől, tudásuk színvonalától függ. Az előadás jegyzésénél nagy jelentősége van a jegyzetelés technikájának. Azt kell megtanulni, hogy az előadás hallgatásának megszakítása nélkül tudjunk jegyzetet készíteni. Az írás gyorsaságát, nemcsak az író gyors vezetése teszi lehetővé, hanem inkább az a képesség, hogy a szavakat és mondatokat röviden tudjuk feljegyezni.

Lenin mestere volt a rövidített feljegyzés technikájának. Az előadót hallgatva Lenin rövidített szavakkal készítette el jegyzeteit. A 41 betűből álló kifejezést pl. „harc a forradalmi magatartásért a parlamentben”, Lenin 18 betűvel írta le: „hrc a for mgtért a p-ben”. A „választójog” (11 betű) kifejezést 6 betűvel írta le — „vál-jog”. A „konsztitúció” (alkotmány) szót négy betűvel írta le — „kció”, a „szocializmus”-t — négy betűvel — „szoc”.

Ha az előadásban idézetek fordulnak elő, a hallgató nem tudja feljegyezni szó sze-

rint, ezért az idézet forrását rögzítse. (Szerző, mű címe, kötet, oldal.) A feljegyzés áttanulmányozásakor ellenőrizni kell az idézetet és a kihagyott részt pótolni kell.

A feljegyzésnél a lapnak legalább egyharmad részét üresen kell hagyni a témával való további foglalkozás folyamán felmerülő anyag számára.

Jó módszer az is, ha a jegyzet margóján nagybetűkkel, vezérszavakkal utalunk a tartalomra, ami megkönnyíti a jegyzet használatát és az anyag emlékezetbentartását.

Felesleges és nem is lehet a jegyzetkészítésben szabványmintát előírni. Az előadás jegyzésének jellege és módja a hallgatók személyes tulajdonságaitól, politikai érettségüktől, általános műveltségüktől, előképzettségüktől, tapasztalatuktól függ. Nem mindenki sajátítja el egyforma könnyen a jegyzetkészítés helyes módszerét, de idővel e téren is mindenki szert tehet bizonyos fokú gyakorlottságra.

Egy előadásnak a rögzítése és az anyag rákövetkező feldolgozása komoly munka, mely bőségesen kifizetődik. Jutalma a szilárd tudás, melyre a kommunizmus diadalra juttatása érdekében semmivel sincs kevésbé szükség, mint akár a levegőre.

G. P.

„El kell jutnunk oda, hogy elmondhassuk, a harcok politikai szellem és az éberség terén is elértük, hogy méltó fegyvertársai vagyunk a dicső Szovjet Hadseregnek“

NÓGRÁDI SÁNDOR